

Stockholms kommun

registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid Örbyskolan

lennart.ostlund@stockholm.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Örbyskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Örbyskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren 2013.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Örbyskolan besöktes av Skolinspektionen den 29 maj 2013.

Fakta om skolan

Örbyskolan ligger i kommundelen Enskede-Årsta-Vantör i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-6. Vid tillfället för tillsynen har Örbyskolan ca 525 elever. 345 elever deltar i fritidshemmets pedagogiska verksamhet.

Örbyskolans ledningsgrupp består av rektorn, två biträdande rektorer samt en skolintendent. En av de biträdande rektorerna har ansvar för årskurserna 1-3 och fritidshemsverksamhet och en har ansvar för årskurserna 4-6.

Skolan är uppdelad i sex "arbetsenheter": förskoleklass, fritidshem, årskurserna 1-3, årskurserna 4-6, Service och administration samt skolrestaurang.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 nådde 89 procent kravnivån på samtliga delprov i matematik. Det är högre än genomsnittet i riket där motsvarande andel var 72 procent. För ämnet svenska visar Skolverkets statistik att 94 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov, vilket är ett högre resultat än motsvarande andel för både kommunen och riket. Av skolans sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 3 i slutet av samma läsår framgår att i ämnet svenska nådde eleverna i de fyra klasserna mellan 92 och 96 procent kunskapskraven och i de samhälls- och naturorienterande ämnena nådde mellan 96 och 100 procent kunskapskraven. I matematik finns inga resultat angivna.

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik för år 2012 att nästintill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga ämnesprov. Motsvarande resultat i riket var 87 procent för ämnesprovet i engelska, 79 procent på ämnesprovet i matematik och 82 procent på ämnesprovet i svenska. Av skolans sammanställning av kunskapsresultaten i slutet av grundskolans årskurs 6 år 2012 framgår att alla elever uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen, med undantag för matematik (85 procent), slöjd (92 procent) och i språkval tyska (67 procent).

Helhetsbedömning

Tillsynen av Örbyskolan visar att eleverna ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Trots detta behöver kunskapsresultaten i framförallt matematik och tyska förbättras. Skolan har satsat ytterligare på matematikundervisningen med anledning av resultaten, t.ex. i form av kompetensutveckling och införskaffande av nya läromedel. Vad gäller verksamheten i fritidshemmet framgår inte annat än att den stimulerar elevernas utveckling och lärande. Vidare framgår att skolan har ett tydligt fokus på att fritidshemmet ska komplettera skolans verksamhet innehållsmässigt och att eleverna ska erbjudas en meningsfull fritid.

Skolan bedriver ett aktivt kvalitetsarbete och rektorn bedöms ta pedagogiskt ansvar för utvecklingen på skolan. En del av kvalitetsarbetet har bestått i att anpassa fritidshemmets och förskoleklassens verksamhet efter den nya läroplanens krav. Enligt skolans egen analys av måluppfyllelsen framgår att skolan behöver förbättra resultaten främst i matematik. Vad gäller språkvalet kommer Örbyskolan att samverka med Sjöängsskolan fr.o.m. hösten 2013. Skolan följer upp och analyserar alla enskilda elevers resultat. För att kunna vidta tillräckliga åtgärder krävs dock att skolan utvecklar en mer samlad analys av kunskapsresultaten utifrån övergripande kunskapssammanställningar i de ämnen där det finns nationella kunskapskrav.

Av samtal med elever och intervju med skolledningen framgår att majoriteten av eleverna uppfattar skolan som trygg. I Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 framgår att resultatet avseende "om jag känner mig trygg i skolan" är bättre än för genomsnittet av skolorna i urvalet hösten 2012 och visar på 9,3 på en tiogradig skala.

Skolinspektionen bedömer att skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och rektorn uppger att särskilt stöd ges till elever i behov av detta. Åtgärdsprogrammen behöver dock utvecklas till sitt innehåll.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 11 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utarbeta åtgärdsprogrammen så att de anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vid tillsynen av Örbyskolan har Skolinspektionen tagit del av åtgärdsprogram som utarbetats vid skolan under år 2012. Av åtgärdsprogrammen framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas och de saknar överklagande-hänvisning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Beslut om anpassad studiegång

I skollagen anges att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen.

Skolinspektionen har tagit del av ett beslut om anpassad studiegång. Av detta framgår att eleven inte ska läsa spanska som språkval utan i stället engelska/svenska inom ramen för språkvalet för att på så vis få möjlighet till mer undervisning i de sistnämnda ämnena. I beslutet saknas information till vårdnadshavare om hur beslutet kan överklagas.

Skolinspektionen avstår från ingripande i detta avseende eftersom det inte är fråga om särskilt stöd om en elev byter från ett språk till ett annat inom ramen för språkvalet. Det har inte heller skett någon avvikelse från den nationella timplanen i timmar eller ämnen för eleven, varför beslutet inte är att betrakta som ett beslut om anpassad studiegång.

Författning

3 kap. 9,12 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet analyserar de samlade kunskapsresultaten på skolnivå.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

I intervju med rektorn framkommer att alla elevers individuella resultat och de nationella ämnesproven diskuteras och analyseras av skolledningen tillsammans med personalen. Sammanställningar av kunskapsresultat finns i årskurs 3 och 6 för våren 2012, med undantag för matematik i årskurs 3. Någon samlad analys av kunskapsresultaten i slutet av årskurserna 3 och 6 görs inte i alla de ämnen där kunskapskrav finns. Rektorn beskriver att utifrån resultaten på individnivå får skolledningen dock en övergripande bild av kunskapsresultaten på arbetslagsnivå. Enligt rektorn kan dock analysen av de samlade kunskapsresultaten i alla ämnen utvecklas.

Utredningen visar att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Trygghet, studiero och en god miljö**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Planen mot kränkande behandling för skolan och fritidshemmet är inte anpassad efter varje verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållanden i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Örbyskolans plan mot kränkande behandling och diskriminering som gäller för verksamheten i fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan. Åtgärderna som skolan avser vidta återspeglar inte fritidshemmets verksamhet trots att det enligt rektorn finns skilda förutsättningar och behov i denna verksamhet.

Med anledning av att värdegrundsarbetet på skolan bedöms som gott och att planen mot kränkande behandling i övrigt motsvarar författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning.

Författning

6 kap 8, 10 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Mats Peterson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).